

Slutningen af § 9, Lovforslagets sidste Paragraf, at „Særligt gjælder fremdeles de hidtil fastsatte Regler for Alt, de ovennævnte Valg vedkommende, forsaavidt de ikke komme i Strid med Bestemmelserne i denne Lov“, altsaa skulde det ogsaa gjælde, at med Hensyn til Valg af Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn, skulde der vælges som hidtil ved almindelig Flertalsvalg og ikke ved Forholds- talsvalg. Jeg tror ikke, at det er den ærede Forslagsstilleres Mening; thi i saa Fald vilde han være i Modstrid med, hvad han var med til at indstille til Thinget i Betænkningen over det af mig ifjor og igjen i denne Samling indbragte Lovforslag. Jeg tror ogsaa, at den ærede Ordsrører for Forslagsstillerne vil være enig med mig deri, at man meget godt kan fremme det ene Lovforslag uafhængigt af det andet. I en væsentlig Henseende har dog dette Forslag indgribende Følger med Hensyn til mit, idet Valgene til Borgerrepræsentanterne i Kjøbenhavn ifølge § 8 i dette Lovforslag kun skulle finde Sted hvert andet Aar og $\frac{1}{2}$ skulde afgaa; der vil altsaa være at vælge 12 hver Gang istedet for som nu 6. Det kan ikke Andet end anses for en Fordel, idet jo flere der vælges, desto mere vil Mindretallet komme til at gøre sig gjældende. — Jeg skal nu komme til en Anke mod et Punkt i dette Lovforslag, som jeg vilde ønske kunde ændres. Det er, at, medens man rigtig har sigtet paa det Vengearistokratiske og søgt at faae det bort af vort Valgvesen, har man dog beholdt det med Hensyn til Valgbarheden, idet der er indført en Valgbarheds-census istedetfor en Valgretscensus. Naturligvis er Lovforslaget et Fremskridt, men der er dog for flere Aar siden, da det anden Gang kom frem, blevet gjort en meget betydelig Indrømmelse til Modstanderne ved, at man har sat en Valgbarheds-census istedetfor Forholdstalsvalgmaaden. Jeg vilde ønske, at man ikke vilde lade denne Indrømmelse blive staaende, saa meget mindre som det viser sig, at den ikke har frugtet Noget. Jeg billiger fuldstændig en Grundsætning, som jeg tror, at den ærede Ordsrører for Forslagsstillerne hylber, nemlig den, at man skal være villig til at gjøre Indrømmelser overfor sine Modstandere, vel at mærke, naar det kan ske uden at opgave sine egne Grundsætninger, og saaledes at man faar tilsvarende Indrømmelser istedet. Opfyldes disse to Betingelser ikke, bør der ingen Indrømmelser gjøres.

J. Madsen: Den høitærede Indenrigsminister omtalte, at siden den Tid, den kommunale Valglov var paa Bane her i Thinget, nemlig i Samlingen 1871—72, havde Kommunalbestyrrelserne virket rolig og med Held. Dette kan der maaste være noget forskjellige Meninger om hos de forskjellige, som have virket i de forskjellige Kommunalbestyrrelser. Det forekommer mig, at der, hvad Amtsrådene angaar, har været ikke saa

faa Spørgsmaal fremme i det sidste Par Aar, f. Ex. om, hvorvidt Amtsrådets Myndighed til at paalægge en Kommunalbestyrrelse at gennemføre et bestemt Paalæg fra den udøvende Magt er i Overensstemmelse med Lovgivningen eller ikke. Jeg vil i den Henseende spørge den høitærede Indenrigsminister, om han er enig i den Opfattelse, som er gjort gjældende af et vist Amtsråd, at det kan paalægge et Sogneraad at gennemføre en hel ny Skoleplan, og naar Sogneraadet siger Nei, selv idømme det Lvangsbøder, bestaaende i en betydelig daglig Bøde. Det er en Anvendelse af Kommunallovens § 47, som jeg ikke har kunnet finde mig tilrette med, idet jeg ikke har kunnet se, at en saadan Ret tilkommer Amtsrådene. Jeg mener nemlig, at et Amtsråd, naar det vil søge at tvinge et Sogneraad til at gennemføre en administrativ Beslutning, maa henholde sig til Domstolene og kun gennem disse kan gjøre Ansvar gjældende mod de enkelte Medlemmer af Sogneraadet.

Formanden (Krabbe): Jeg stikker rigtignok ikke, at denne Sag naturlig kan bringes ind under Forhandlingerne om nærværende Lovforslag.

J. Madsen: Ja, naar det er sagt, at Kommunalbestyrrelserne, hvorunder ogsaa henhører Amtsrådene, have virket rolig og med Held siden 1872, har jeg troet, at en bestemt Handling af et Amtsråd kunde bringes ind under dette Lovforslags Behandling som Følge af denne Udtalelse af den høitagtede Indenrigsminister, thi deri ligger jo en bestemt Fortolkning af en vis Paragraf, nemlig § 47 i Landkommunalloven, som Amtsraadet har gjort gjældende.

Formanden (Krabbe): Naar det ærede Medlem fremdrager dette Forhold som et Argument med Hensyn til Amtsrådets Virksomhed under de nu gjældende Valgregler, vil jeg ikke bestride dets Berettigelse; men jeg vil erinde det ærede Medlem om, at han fremsatte en Forespørgsel til Indenrigsministeren om, hvorvidt Ministeren maatte anfse noget Saadant stemmende med Kommunallovgivningen, og en Forhandling derom kan jeg ikke anfse for at have sin Plads under Forhandlingen af dette Lovforslag.

J. Madsen: Saa skal jeg blot indskrænke mig til at sige, at jeg har fremdraget dette som et Bevis paa, hvorledes et Amtsråd kan fortolke Landkommunallovens § 47, en Fortolkning, som jeg maa tilstaa, strider imod min Opfattelse af de tydelige Ord i den nævnte Paragraf. — Den høitærede Indenrigsminister udtalte ogsaa, at de mindre Formuende i Reglen ikke have benyttet den Valgret, som tilkom dem, fordi de ansaa sig fuldkommen betryggede ved den nuværende Valgret.